

GRANBERG GARVERI AS
Bjoavegen 187 (JE)
5582 Ølensvåg

Oslo, 13. juni 2024

Deres ref.:
Olav Granberg

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/708
2024.0170.miljodir

Saksbehandler:
Trygve Helgerud

Rapport etter tilsyn 21. mai - 24. mai 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Granberg Garveri AS (virksomhetsnummer: 971694815).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens internkontrollsystem har noen mangler og trenger oppdatering
- Avvik 2: Granberg Garveri AS har ikke brukt avvikssystemet sitt siden mai 2023
- Avvik 3: Virksomhetens måleprogram har noen mangler
- Avvik 4: Virksomheten har ikke utført jevnlig vedlikehold eller kalibrering av vannmengdemålere og automatisk prøvetaker
- Avvik 5: Det har vært ulovlige utslipp til vann i 2023 og 2024
- Avvik 6: Virksomhetens egenrapportering for 2023 inneholder feil
- Avvik 7: Granberg Garveri AS importerer og bruker farlige kjemikalier som ikke er deklarerert til produktregisteret
- Avvik 8: Virksomhetens slamhåndtering er mangelfull
- Avvik 9: Granberg Garveri AS har ikke deklarerert farlig avfall siden 2022

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Miljødirektoratet ser alvorlig på det totale omfanget av avvikene.

Granberg Garveri AS må snarest rette opp avvikene. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. september 2024.

Dere kan bli ilagt tvangsmulkt for ikke å rette avvik

Miljødirektoratet varsler at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt dersom vi ikke har mottatt en skriftlig tilbakemelding som bekrefter at avvik 1, 2 og 3 er rettet innen gitt frist.

Dere må betale gebyr

Granberg Garveri AS må betale et gebyr på 116 800 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Trygve Helgerud. Merk svaret med saksnummer 2022/708 og tilsynsnummer 2024.0170.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens internkontrollsystem har noen mangler og trenger oppdatering

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022 (tillatelsen), pkt. 2.4 - *Plikt til forebyggende vedlikehold*, punkt 6 - *Kjemikalier* og punkt 11.1 - *Utslippskontroll og måleprogram*
- internkontrollforskriften § 5, andre ledd nr. 1-8

Beskrivelse av krav

Internkontroll skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverk som gjelder for virksomheten og at den har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. Forskriften gir bestemmelser om hva internkontrollen skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelige, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.

Virksomheten skal også ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets-lovgivningen.

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tillatelsen, punkt 6 – Kjemikalier stiller krav om at virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri AS har et internkontrollsystem, men noen skriftlige rutiner mangler. Internkontrollsystemet er ikke blitt holdt tilstrekkelig ved like siden medio 2023.

Under tilsynet ble følgende avdekket:

- Skriftlig rutine for vedlikehold av vannmengdemålere og automatisk prøvetaker mangler (Se avvik 4)
- Rutine for avhending av næringsavfall er ikke tilstrekkelig, og deler av avfallsplanen er utdatert
- Skriftlig rutine for merking og oppbevaring av farlig avfall er mangelfull
- Rutinene for å sikre at kjemikalierregelverket overholdes er mangelfulle
- Substitusjonsvurdering mangler skriftlighet. Virksomheten opplyste at de jevnlig vurderer de ulike kjemikaliene som brukes i prosessene, men disse vurderingene er ikke skriftliggjort.

Under tilsynet kom det også frem at ikke alle skriftlige rutiner følges. Dette gjelder for eksempel skriftlig rutine for hva som skal loggføres i forbindelse med prøvetaking av vannprøver.

Avvik 2: Granberg Garveri AS har ikke brukt avvikssystemet sitt siden mai 2023

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- interkontrollforskriften § 5, andre ledd nr. 7
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022, punkt 2.6 - *Internkontroll*

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 2.6 inneholder krav om at Granberg Garveri AS skal etablere internkontroll for sin virksomhet, i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Internkontrollforskriften, § 5, punkt 7 inneholder krav om av virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Rutinene skal dokumenteres skriftlig. Dette innebærer at det skal utarbeides et system for løpende registrering og håndtering/oppfølging av avvik/uhell/nestenulykker.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri har et avvikssystem i Plusoffice der avvik skal registreres, men det er ikke registrert avvik eller hendelser i systemet etter mai 2023.

Avvik 3: Virksomhetens måleprogram har noen mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 02.12.2022 (tillatelsen), punkt 11.1 *utslippskontroll og måleprogram*

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen skal virksomheten gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann, samt støy. Det skal velges representative prøvetakingsfrekvenser, og usikkerhetsbidrag fra de ulike trinnene i målingene skal vurderes (volumstrømming, prøvetaking, analyse og beregning). Punkt 11.1 i tillatelsen setter krav til at dette skal beskrives i et måleprogram.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri AS har utarbeidet et måleprogram, men mangler flere av elementene som kreves:

- Begrunnelse for valg av prøvetakingsfrekvens mangler
- Det foreligger ingen vurdering av usikkerhetsbidragene fra volumstrømmåling eller prøvetaking. Behovet for dette forsterkes av antallet målere som legges til grunn for beregningene.

Dette er sentrale elementer som er påkrevd i et måleprogram. Manglene ble også påpekt etter et tilsyn fra Miljødirektoratet 2016. Det forventes at Granberg Garveri AS så raskt som mulig retter dette avviket, slik at de driver i tråd med kravene som er stilt i tillatelsen. Se også avvik 4.

Avvik 4: Virksomheten har ikke utført jevnlig vedlikehold eller kalibrering av vannmengdemålere og automatisk prøvetaker

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022 (tillatelsen), pkt. 2.4 - *Plikt til forebyggende vedlikehold* og punkt 11.1 – *Utslippskontroll og måleprogram*
- internkontrollforskriften §5, andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

I henhold til punkt 11.1 i tillatelsen skal alle målinger utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Iht. pkt. 11.2 i tillatelsen skal usikkerhetsbidragene fra alle trinn i målingene (volumstrømming, prøvetaking, analyse og beregning) vurderes. Det er også en plikt i tillatelsens punkt 2.4 til å foreta forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

Virksomheten skal også ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen, jf. internkontrollforskriften § 5, andre ledd nr. 7.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri AS måler vannmengder på forskjellige steder. Det er 4 vannmengdemålere samt en timeteller tilknyttet en sjøvannspumpe. Den ene måleren, som måler total mengde ferskvann inn til virksomheten, eies av Ølen Vassverk SA. Vannverket oppgir til Granberg Garveri AS at måleren (SENSUS HRI-MEI B4) har tilsyn og kontroll en gang per år.

Forbruk ferskvann

Granberg Garveri AS måler forbruk av ferskvann i to egne målere (sanitær- og spylevann). Målerne er ikke underlagt et regime for forebyggende vedlikehold (rengjøring og/eller kalibrering). Mengde ferskvann som går til renseanlegget beregnes ved å trekke sanitær- og spylevann fra vannmengden som leveres fra vannverket.

Forbruk saltvann

Virksomheten benytter ca. 10 000 m³ sjøvann i prosessen hvert år. Sjøvannet pumpes opp til anlegget med en tannhjulspumpe. Pumpen oppgis å ha en kapasitet på 15 000 liter/time. Et telleverk angir hvor mange timer pumpen har gått hvert år, og dette legges til grunn for hvor mye sjøvann som forbrukes det aktuelle året. Det ble opplyst at pumpe for sjøvann sporadisk er testet for å se om den gir jevn mengde vann, men dette blir ikke utført regelmessig. Det foreligger ingen skriftlig oversikt/journalføring som viser når dette har blitt gjort. Pumpen ble byttet i 2023, men det er uklart om den nye pumpen hadde nøyaktig samme kapasitet om den gamle.

Vannmengdemåler utløp avløpsvann

På utløp avløpsvann sitter det vannmengdemåler som benyttes for å måle hvor mye vann som går ut i de ukene det gjennomføres prøvetaking for avløpsanalyser. Måleren er en Sitrans F M MAG 5000. Måleren demonteres ikke, og den kalibreres ikke.

Slike elektromagnetiske målere fungerer godt, og trenger ingen kalibrering, så lenge det ikke forekommer begroing på innsiden av måleren. Slik begroing vil føre til reduksjon av diameter/areal i røret, noe som gir økt hastighet og dermed feil måling. I tillegg kommer effekten av varierende elektrisk ledningsevne på belegget.

Vannet som passerer måleren på vei fra renseanlegget inneholder næringsstoffer, og begroing kan ikke utelukkes. Da måleren ikke demonteres, eller kontrolleres innvendig på andre måter, hefter det en ukjent usikkerhet ved vannmengdemålingene og følgelig også utslipp til vann. Dette fører igjen til at det usikkert om målingen som gjennomføres er representativ slik det er krav om.

Prøvetaker

Virksomheten har en automatisk prøvetaker som brukes til å ta ut mengdeproporsjonal prøver fra prosessavløpsvannet. Et laminert ark med vedlikeholdsrutiner henger i styringsskapet, og det ble opplyst at den automatiske prøvetakeren blir rengjort ved behov. Det kunne ikke fremvises dokumentasjon på når eller hvor ofte dette var utført. Det var ikke utført annet vedlikehold på prøvetakeren.

Avvik 5: Det har vært ulovlige utslipp til vann i 2023 og 2024

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022 (tillatelsen), punkt 3 – *Utslipp til vann*

Beskrivelse av krav

Virksomheten har krav til maksimale utslippsmengder for 3 ulike komponenter. Grensene er angitt i tabell 3.1 i tillatelsen og er gitt som korttidsgrenser (mengde per uke) for to komponenter og som langtidsgrenser (mengde per kalenderår) for en komponent.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I 2023 og 2024 har Granberg Garveri AS sluppet ut vann med for høyt kjemisk oksygenforbruk (KOF) og vann med for høyt innhold av suspendert stoff. Dette gjør at mengdegrensene for KOF og suspendert stoff er overskredet for flere uker i både 2023 og 2024. Overskridelsene er beskrevet i egenrapporten for 2023.

Virksomheten beregner utslippene sine basert på målinger som gjøres cirka en gang per måned. Prøvene samles inn ved at en automatisk prøvetaker startes og stoppes manuelt. Måleprogrammet slår fast at prøvene skal samles inn gjennom en arbeidsuke. Praksis har avveket fra dette og prøver er samlet inn over et varierende antall dager (5-8 dager). Noen ganger er prøvetakeren startet midt i en uke. Analyseresultatene fra disse prøvene er brukt som grunnlag for å beregne ukentlige utslipp uten ytterligere korrigeringsfaktor for antall dager prøvetageren har stått på.

Det er derfor knyttet usikkerhet til hvor store de ulovlige utslippene har vært og hvor mange uker det faktisk gjelder. Det er imidlertid klart at det har vært overskridelser. Målingen i februar 2023 er utført ved å ta ut en prøve som tilsvarer en arbeidsuke. Denne prøven viser at det ble sluppet ut 370 kg suspendert stoff og 1425 kg KOF denne uken. Mengdegrensene i tillatelsen er på henholdsvis 150 kg suspendert stoff og 600 kg KOF.

Avvik 6: Virksomhetens egenrapportering for 2023 inneholder feil

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022 (tillatelsen), punkt 3.1 *Utslippsbegrensninger* og punkt 11.2 – *Rapportering til Miljødirektoratet*

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 10.5 inneholder krav om at virksomheten hvert år skal rapportere utslippsdata til Miljødirektoratet i egenkontrollrapporten.

Tillatelsen, punkt 3.1 gir grenseverdier for hvor stort kjemisk oksygenforbruk (KOF) og suspendert stoff som kan slippes ut per uke.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri AS har rapportert sine utslipp for 2023, men de utregningene som ligger til grunn for utslippstallene er ikke korrekte.

Grenseverdiene for KOF og suspendert stoff er i tillatelsen gitt som mengde per uke. Dette innebærer at mengden utslipp ikke skal overskride grenseverdiene for en gitt uke. Mengden utslippsvann varierer gjennom året, og for mengden utslipp en gitt uke må den målte konsentrasjonen ganges med det målte vannforbruket den aktuelle uken.

Ved beregning av den uken med det høyeste utslippet har Granberg Garveri AS benyttet det gjennomsnittlige vannforbruket gjennom året (total mengde delt på 52 uker). Dette gjennomsnittet er brukt til å beregne mengden av utslippet. Dette tallet er brukt som høyeste ukesutslipp, men beregningsmetoden gjør at utslippet som har blitt oppgitt i årsrapporten har vært for lavt.

Slik utslippsmengdene er beregnet gir de ikke et riktig bilde av de reelle utslippene. Se også avvik 5.

Avvik 7: Granberg Garveri AS importerer og bruker farlige kjemikalier som ikke er deklarerert til produktregisteret

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- deklareringsforskriften § 4
- deklareringsforskriften § 8

Beskrivelse av krav

Enhver som i Norge produserer eller importerer til Norge 100 kg eller mer per år av et farlig kjemikalie, skal deklare kjemikaliet til Miljødirektoratet for registrering i produktregisteret.

Den ansvarlige for deklarasjonen skal uten ugrunnet opphold oppdatere opplysningene i produktregisteret dersom det skjer endringer i informasjonen som kreves.

Dersom deklarasjonen av kjemikaliene gjøres av utenlandsk leverandør på vegne av den norske virksomheten, skal den norske virksomheten være registrert som kunde i produktregisteret. Det er den norske virksomheten som er ansvarlig for at opplysningene er oppdaterte.

Deklareringspliktige kjemikalier skal være deklarerert til Miljødirektoratet senest når omsetning eller yrkesmessig bruk begynner i Norge.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri AS importerer en rekke farlige kjemikalier fra utlandet. De importerer totalt 12 kjemikalier i mengder over 100 kg fra tre ulike utenlandske leverandører. Alle disse kjemikaliene er deklareringspliktige.

Ingen av de 12 kjemikaliene har deklarasjoner som kan knyttes til Granberg Garveri AS. Det er ikke kjent om det meldt inn årsmengder for de farlige kjemikaliene virksomheten importerer.

Avvik 8: Virksomhetens slamhåndtering er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022 (tillatelsen), punkt 2.3 *plikt til å unngå forurensning så langt som mulig* og punkt 9.1 *generelle krav (avfall)*
- internkontrollforskriften § 5, andre ledd nr. 6

Beskrivelse av krav

Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under revisjonen ble det funnet at Granberg Garveri AS lagret slam fra sitt nye renseanlegg utendørs. Slammet lå i bigbags som ikke var tette. Vann fra sekkene rant til overvannskummer på området, og derfra til sjø. Sekkene ble midlertidig flyttet innendørs der avrenningen går via slamavskillere/renseanlegg.

Det dannes slam flere steder i produksjonen. Ved bruk av kromgarvestoffer dannes det slam med innhold av treverdige krom. Dette slammet avannes og sendes til forbrenning som ordinært avfall. Virksomheten kunne ikke gjøre rede for hvor mye treverdige krom det var i slammet.

Avvik 9: Granberg Garveri AS har ikke deklarerert farlig avfall siden 2022

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- avfallsforskriften §§ 11-8 og 11-12
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS, sist endret 2.12.2022 (tillatelsen), punkt 9.1 *Generelle krav (avfall)*

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften § 11-8 krever at virksomheter hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, eller til virksomhet utenfor Norge i henhold til reglene om grensekryssende transport av avfall i kapittel 13. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang per år. Plikten inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

§ 11-12 i avfallsforskriften krever at virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, skal virksomheten som leverer avfallet fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet.

I tillatelsen punkt 9.1 heter det at bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Granberg Garveri har ikke deklartert farlig avfall siden 13.06.2022 (20 kg batterier). Forrige deklareringsdato før dette var 9.10.2018 (17 kg batterier og 125 L mineralbaserte ikke-klorerte motoroljer, giroljer og smøreljer).

Virksomheten genererer mer enn ett kilo farlig avfall i året, men har ikke deklartert dette avfallet, og kan derfor ikke dokumentere at eventuelt levert farlig avfall er sendt til godkjent mottak.

Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt dersom vi ikke har mottatt en skriftlig tilbakemelding som bekrefter at avvik listet nedenfor er rettet innen gitt frist.

Tvangsmulkten vil være følgende engangsbeløp:

- Avvik 1: 30 000 kr
- Avvik 2: 15 000 kr
- Avvik 3: 15 000 kr

Dere vil få et nytt brev med eventuelt vedtak. I vedtaket vil Granberg Garveri AS få en ny frist på 3 uker til å sende oss en skriftlig tilbakemelding som bekrefter at avvik er rettet. Hvis vi ikke får denne tilbakemeldingen innen ny frist vil tvangsmulkten påløpe.

Tvangsmulkten vil bli gitt med hjemmel i forurensningsloven § 73.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet velger i denne saken å varsle vedtak om tvangsmulkt for å sikre at avvikene rettes innen fristen.

Tvangsmulktens størrelse er satt ut fra en skjønnsmessig vurdering av viktigheten av å få rettet avviket og hva det vil koste å gjennomføre tiltak. Det er også tatt hensyn til alvorligheten i saken.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Granberg Garveri AS må betale et gebyr på 116 800 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 4 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 21. mai 2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Granberg Garveri AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 10. mai 2024: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Trygve Helgerud
- Arnstein Flatlandsmo

Kontaktperson hos Granberg Garveri AS

- Olav Granberg

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Granberg Garveri AS ble kontrollert under tilsynet:

- Granberg Garveri AS, Vindafjord

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Fluorholdige gasser (F-gass)
- Kjemikalier
- Substitusjonsplikt

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Granberg Garveri AS (sist endret 02.12.2022)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Internkontroll
- Avvikssystem
- Sikkerhetsdatablader
- Analyserapport for KOF, krom(III) og SS

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Renseanlegg

Granberg Garveri AS har hatt ulike grenser for utslipp gjennom årenes løp. Virksomheten har over lang tid jobbet aktivt med å redusere kjemisk oksygenforbruk og suspendert stoff i vannet de slipper ut. Eksisterende renseløsning består i 3 betongkummer som fungerer som sedimentasjonsbassenger. Denne løsningen gir imidlertid ikke tilstrekkelig reduksjon i KOF og suspendert stoff.

I 2016 begynte Granberg Garveri AS å lete etter andre mulige renseløsninger. I 2021 ble det

besluttet å bygge et eget renseanlegg for å ta hånd om avløpsvannet fra produksjonen. Byggestart var i 2022. Det nye renseanlegget er nå nesten ferdig bygget og har en estimert oppstartsdato i juni 2024. Foreløpig er anlegget kun testkjørt.

Det nye renseanlegget er levert av Mivanor AS og har betegnelsen Mivamag. Renseanlegget består av et kjemisk rensetrinn der pH-justering og et flokkuleringsmiddel bidrar til å samle partikler i vannet. Det tilsettes også magnetitt, slik at flokkene kan skilles fra vannet ved hjelp av en magnetseparator. Slammet samles i bigbags for videre avvanning og avhending.

Renseanlegget har et basseng (ca. 170 m³) for oppsamling av urensert prosessvann og et basseng (ca. 50m³) for oppsamling av rensert vann. Granberg Garveri AS planlegger å teste ut gjenbruk av rensert vann, slik at garveriets totale vannforbruk kan reduseres.

Dagens utslippsmålinger foretas på avløpsledningen etter de gamle slamutskillerene, samt at dagens måleprogram er tilpasset dagens renseløsning. Ved overgang til nytt renseanlegg planlegger Granberg Garveri AS å gjøre en vurdering av målepunktets plassering.

Måleprogrammet må tilpasses nytt renseanlegg

Måleprogrammet som er utarbeidet i PlusOffice er tilpasset dagens utslippssituasjon, og er følgelig ikke tilpasset det nye renseanlegget. Når nytt avløpsrenseanlegg tas i bruk er det viktig at måleprogrammet tilpasses den nye situasjonen, og beskriver hvordan prøvetaking og målinger faktisk gjennomføres.

F-gass

Granberg Garveri har et fryserom med tilhørende kjøleanlegg. Anlegget benytter kjølegassen R502 (erstatning for R22 og R12). Anlegget kan benyttes så lenge det ikke trenger påfylling. Dersom anlegget ikke lenger skal brukes, eller det skal byttes ut, bør det tømmes og gassen destrueres slik at den ikke senere lekker ut.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Trygve Helgerud
Tilsynsleder

Kopi til:

- Vindafjord kommune
- Statsforvalteren i Rogaland

Vedlegg

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Granberg Garveri AS, 21.-24. mai 2024

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet, intervjuene og det avsluttende møtet.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Daglig leder	X	X	X
Driftsansvarlig renseanlegg	X	X	X
Tekniker	X	X	X
Garver	X		
Verneombud	X		
Representant for bedriftshelsetjenesten		X	